

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ M. G., 2/ V. G.**, oboch bývajúcich v Z. a zastúpených JUDr. M. J., advokátom so sídlom vo V., proti žalovanému **D. G.**, bývajúcemu v Z., zastúpenému JUDr. D. K., advokátom so sídlom vo V., **o určenie rozsahu dedičstva**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 6 C 8/2005, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. apríla 2012 sp. zn. 2 Co 43/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 2. februára 2011 č.k. 6 C 8/2005-208 žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že nehnuteľnosti zapísané pre katastrálne územie Z. na liste vlastníctva č. X. pod B 23 v 8/140, na liste vlastníctva č. X. pod B 23 v 8/1410, na liste vlastníctva č. X. pod B 27 v 8/140, na liste vlastníctva č. X. pod B 26 v 8/140 (ďalej len „nehnutel'ností“) patria v ¼ do dedičstva po nebohom A. G., narodenému X., zomrelému X., naposledy bývajúcemu v Z. a v ¼ do dedičstva po nebohej A. G., narodenej X., zomrelej X., naposledy bývajúcej v Z., zamietol; žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému 932,57 € trov konania. V odôvodnení uviedol, že v konaní bolo preukázané, že k nadobudnutiu vlastníctva nehnuteľností právnymi predchodcami žalovaného na základe kúpnej zmluvy z 15. decembra 1956 nedošlo, nakoľko nebola splnená podmienka platného prevodu vlastníctva v zmysle § 1 zákona č. 65/1951 Zb., a to súhlas k zmluve vtedajším okresným národným výborom. Súhlas k prevodu

nehnutelností na základe rozhodnutia Miestneho národného výboru v Z. z 1. decembra 1974 bol udelený až za účinnosti Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. a dávno po smrti poručiteľov A. G. a A. G.. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že právni predchodcovia žalovaného J. G. a A. G., rodená K. od roku 1945, kedy rodičia J. G., a to A. G. a A. G., rodená B. nehnuteľnosti podelili medzi svojich potomkov, nehnuteľnosti užívali a nakladali s nimi ako so svojim vlastníctvom, boli ich dobromyseľnými držiteľmi, a nadobudli vlastníctvo k nim vydržaním. Mal za to, že vydržacia doba začala plynúť dňom 15. decembra 1956, kedy bola uzavretá kúpna zmluva. Keďže právni predchodcovia žalobcov neboli vlastníkmi nehnuteľností, nie je možné nehnuteľnosti zahrnúť do dedičstva po nich, a preto žalobu zamietol. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcov 1/, 2/ rozsudkom z 25. apríla 2012 sp. zn. 2 Co 43/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil vo veci samej a zmenil vo výroku o trovách konania tak, že žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému 764,08 € trov konania. Rozhodol tiež o náhrade trov odvolacieho konania tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Potvrdzujúci výrok vo veci samej odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), lebo súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní a sú správne právne posúdené. Výrok o náhrade trov prvostupňového konania zmenil z dôvodu nesprávneho určenia výšky trov. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/ dovolanie, v ktorom namietali nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom ako i nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Trvali na tom, že kúpna zmluva z 15. decembra 1956 nepredstavovala relevantný titul pre vstup do držby nehnuteľností právnyimi predchodcami žalovaného, ako i že dobromyseľnosť držby v konaní nebola preukázaná. Namietali, že v tomto smere súdy nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy, najmä výpovede svedkov. Žiadali, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcov nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241

ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku vo veci samej, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcov by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník

konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Dovolatelia v dovolaní nenamietali, že by v konaní došlo k procesným vadám konania v zmysle § 237 O.s.p.; vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Pokiaľ žalobcovia namietajú nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Žalobcovia v dovolaní ďalej namietajú, že súdy nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je

samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – vid' § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcov proti potvrdzujúcemu výroku napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej nemožno vyvodit' ani z § 237 O.s.p.

Žalobcovia navrhli zrušiť rozsudok odvolacieho súdu ako celok. Pokiaľ dovolaním napadli výroky tohto rozsudku o trovách konania, smeruje jeho dovolanie proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.). Ako je ale výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide (mediiným) o uznesenie o trovách konania. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. teda vylučuje prípustnosť dovolania žalobcu proti výrokom rozsudku odvolacieho súdu o trovách. Keďže ani vo vzťahu k týmto výrokom nevyšla najavo procesná vada vedúca k zmätočnosti, nemožno prípustnosť dovolania proti nim vyvodit' ani z § 237 O.s.p.

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru o procesnej neprípustnosti dovolania žalobcov. Ich mimoriadny opravný prostriedok preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. augusta 2012

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová